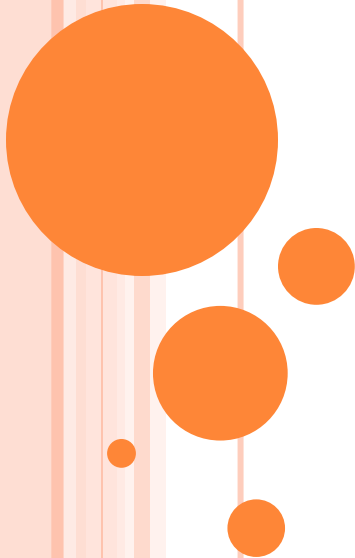

المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی سراسر کشور

حیطه ها:

- ۱- حیطه استدلال بالینی
- ۲- حیطه تفکر علمی در علوم پایه
- ۳- حیطه آموزش پزشکی
- ۴- حیطه مدیریت نظام سلامت
- ۵- حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت
- ۶- حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم

شرایط شرکت کنندگان

- دانشجویان مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری عمومی مجاز به شرکت در تمامی حیطه ها می باشند
- دانشجویان مقاطع PhD و رزیدنت ها مجاز به شرکت در حیطه های کارآفرینی و مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت می باشند
- جهت شرکت در المپیاد، از تاریخ فارغ التحصیلی دانشجو تا زمان برگزاری اولین آزمون غربالگری کشوری بیشتر از ۶ ماه نگذشته باشد
- معدل کل، سال تحصیل و رشته تحصیلی محدودیتی درخصوص شرکت در المپیاد و انتخاب حیطه ها ایجاد نمی کند

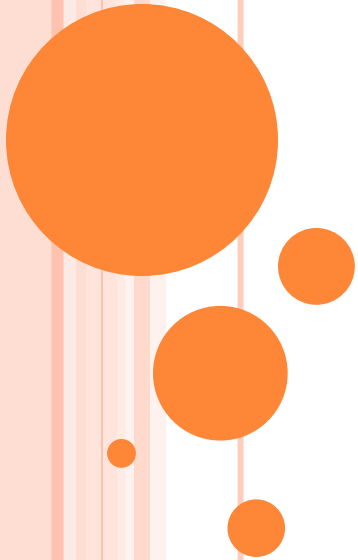
تسهیلات و مزایا

- مکاتبه با بنیاد ملی نخبگان و تخصیص امتیاز علاوه بر دارندگان مدال طلا به نقره و برنز برای استفاده از تسهیلات آن بنیاد
- امکان تحصیل در کارشناسی ارشد رشته آموزش پزشکی برای دارندگان مدال طلا، نقره و برنز حیطه آموزش پزشکی و مدال طلای سایر حیطه ها
- امکان اجازه شرکت در آزمون دستیاری پزشکی قبل از طرح (straight) برای دارندگان مدال اول تا سوم طلای انفرادی و مدال طلای گروهی در هر یک از حیطه های المپیاد
- تخصیص امتیاز برای دارندگان مدال طلا، نقره و برنز و دیپلم افتخار المپیاد در جدول چهل امتیازی برای استفاده از سهمیه استعدادهای درخشان در آزمون دستیاری پزشکی

تسهیلات و مزایا

- تخصیص امتیاز برای دارندگان مدال طلا، نقره و برنز انفرادی و همچنین گروهی المپیاد در جدول امتیاز بندی ورود بدون آزمون از مقطع کارشناسی به کارشناسی ارشد
- جوایز مادی از طرف دانشگاه
- حضور دانشجویان موفق المپیادی در کلاسهای درس دانشگاهی و همچنین پرسش و پاسخ در زمینه المپیاد و صدور گواهی تدریس و مشارکت برای آنها
- تبادل اطلاعات در زمینه های علمی و فرهنگی دانشجویان با سایر دانشگاه ها

معرفی و آشنایی با حیطه ها

ابتدا اطلاعاتی از بیمار اخذ می شود (منبع این اطلاعات شرح حال، معاینه یا پاراکلینیک است). استدلال بالینی روند تفکری است که پزشک را به برداشتن قدم های عاقلانه جهت رسیدن به هدف مطلوب در تشخیص و درمان بیماران رهنمون می سازد و در تمام مراحل ارزیابی بیمار از مراحل اولیه گرفتن شرح حال تا درمان و پیگیری بیمار حضور دارد. در این آزمون سوالات از روش تستی (چهارجوابی) خارج می شود و نیاز به تفکر دانشجو است. دانشجویان از شروع دوره فیزیوپاتولوژی می توانند در این حیطه شرکت کنند. البته ترجیحا دانشجویان در مقطع اینترنی که بخش های بالینی را گذرانده اند و البته علاقمند به روش تحقیق و پژوهش باشند موفق تر خواهند بود.

اولین مسئولیت هر نظام آموزشی این است که یادگیرندگان را از مرحله یادسپاری صرف مطالب به سمت استدلال و حل خلاقانه مشکلات سوق دهد. استدلال بالینی بهترین شیوه کسب مهارت در طبابت است بر این اساس حیطه استدلال بالینی طراحی شده است. مهارت در این حیطه در خلال کار کردن با بیماران کسب می شود که نوعی آموزش همراه با تفکر است و نیازمند یادگیری فعال است و از روش یادگیری غیر فعال (استاد محور) متفاوت است. در این حیطه دو عنصر مهم که یکی هدف و دیگری فرآیند رسیدن به هدف وجود دارد.

Key Feature

Script Concordance

در این آزمون فرضیه های تشخیصی در متن سوال ارائه می شود و وظیفه آزمون دهنده ارزیابی فرضیه هاست. به این ترتیب در این آزمون وزن و اهمیت داده ها در متن سوال براساس سناریو سنجیده می شود. آزمون با یک سناریو آغاز می شود که معمولا کمی مبهم است و راه های متعددی را برای فرضیه های تشخیصی و درمانی باز می گذارد. پس از آن تعدادی سوال پرسیده می شود که هر کدام سه بخش دارند که در ذیل به آنها پرداخته می شود.

Clinical Reasoning Problem (CRP)

بخش اول با عبارت «اگر شما به فکر کردید» آغاز می شود که شامل یک گزینه تشخیصی یا درمانی مرتبط است. بخش دوم با عبارت «و به این یافته در بیمار برخورد کردید» ادامه می یابد که به یک یافته جدید در شرح حال، معاینه یا پاراکلینیک اشاره دارد.

بخش سوم شامل مقیاس لیکرت ۵ تایی است که آزمون دهندگان باید تاثیر یافته جدید بر گزینه تشخیصی یا درمانی (مثبت یا منفی) و شدت تاثیر (۱-۴-۵) را مشخص کنند.

استدلال بالینی همان طبابت است. عدم توفیق در حل درست مسائل بالینی به اشتباهات تشخیصی و درمانی منجر می شود.

این آزمون جهت ارزیابی مهارت ساختن فرضیه های تشخیصی صورت می گیرد. ابتدا سناریویی مطرح می شود. ویژگی این سناریو آن است که اطلاعات آن برای تشخیص نهایی کافی نیست و چند تشخیص محتمل است. از داوطلب خواسته می شود که از بین گزینه های تشخیص، یک مورد را انتخاب کند (حداقل ۶ تشخیص وجود دارد و باید حداقل دو تشخیص درست در میان گزینه ها باشد) سپس باید از میان یافته های بیمار که به صورت گزینه هایی مرتب شده اند حداکثر پنج مورد را که با تشخیص انتخاب شده هم خوانی دارد یا مرتبط است انتخاب کند و براساس تشخیص مورد نظر علامت مثبت یا منفی دهد.

سناریو نویسی

در این آزمون تعدادی علائم و نشانه ها (Sign Symptoms) به داوطلب داده می شود و از او خواسته می شود براساس این علائم و نشانه ها سناریوی یک بیماری نوشته شود به گونه ای که علائم و نشانه ها در این سناریو گنجانده شود همچنین در نهایت تشخیص نهایی سناریو را بنویسد.

puzzle

در این آزمون پرونده بیماران به چند قسمت شامل شکایت اصلی و بیماری فعلی، سابقه پزشکی قبلی، معاینه و نتایج پاراکلینیک تفکیک شده است. دانشجو باید قطعات درهم ریخته را جور کند و برای هر تابلوی بالینی فقط یک تشخیص انتخاب کند تا موفق شود قطعات مختلف پرونده را با هم جور کند.

کمیسیون ویژه حمایت از
استعدادهای درخشان
دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
شهید صدوقی یزد

پروفسور علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، دانشکده بهداشت، طبقه دوم،
سالن B، اتاق ۲۳۷

<http://estedadderakhshan.ssu.ac.ir>

۰۳۵-۳۸۲۰۹۱۳۷

تفکر خلاق را می توان مختصرا فرآیند درک مسائل یا کاستی های موجود در اطلاعات، فرضیه سازی درباره حل مسائل و رفع کاستی ها، ارزیابی و آزمودن فرضیه ها، بازنگری و بازآزمایی آنها و سرانجام انتقال نتایج به دیگران تعریف کرد. با این وجود ماهیت آموزش علوم پزشکی و به خصوص ماهیت آزمون های رایج برای ارزیابی دانشجویان علوم پزشکی در کشور ما به ترتیبی است که کمتر میزان تفکر دانشجو در مورد مطالب تدریس شده مورد سنجش قرار می گیرد.

همواره این سوال مطرح است که چرا کشوری پیشرفت کرده در حالی که کشور دیگری که حتی از نظر منابع اولیه و امکانات بهره وری دارای شرایط بهتری بوده است، عقب مانده است. چه عامل مهمی در شرایط مشابه باعث پیشرفت و موفقیت (کشور، گروه، فرد) و باعث عقب ماندگی و عملکرد نادرست بعضی دیگر می شود. اگر نه تنها عامل، اما مطمئنا یکی از مهمترین عوامل، تفاوت در خلاقیت، ایده پردازی و نوآوری است. از بین این سه، خلاقیت از همه مهمتر است چرا که ایده پردازی و نوآوری پای خود را بر روی شانه های خلاقیت و تفکر خلاق می گذارد.

ساختن فرضیه

1 طراحی نقشه مفهومی
concept map

2 ساختن فرضیه
making hypothesis

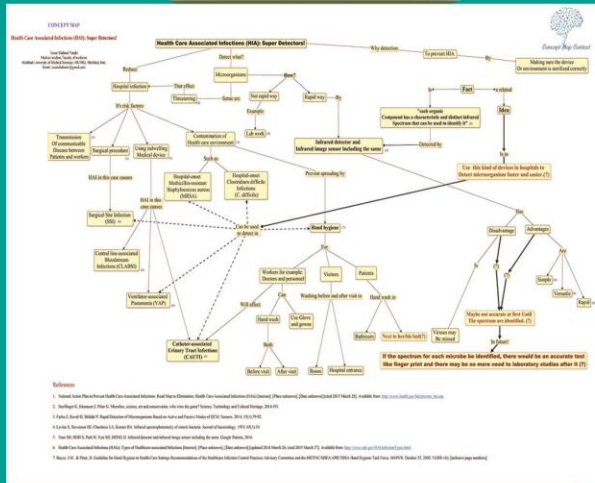
3 انتخاب متغیر و طراحی مطالعه

4 تحلیل یافته ها

انتخاب متغیر و طراحی مطالعه

طراحی نقشه مفهومی

در این قسمت که در مقایسه با دیگر قسمت های مرحله انفرادی آزمون حیطه تفکر علمی در علوم پایه رمان و درصد بیشتری از نمره را به خود اختصاص می دهد، توانایی دانشجو در فهم مطالب، استخراج مفاهیم (Concepts) از متون علمی و برقراری ارتباط (Link) بین مفاهیم مختلف برای پاسخ گویی به یک سوال و نیز بیان مفاهیم استخراج شده از متون علمی و ارتباطات بین آنها مورد ارزیابی قرار می گیرد. نقشه های مفهومی، ابزاری تصویری برای سازماندهی و ارائه اطلاعات هستند. در نقشه مفهومی مفاهیم معمولاً داخل کادر قرار می گیرند و ارتباطات بین آنها با خطوط جهت دار نشان داده می شود. نوع ارتباط به صورت واژه هایی روی خطوط ارتباطی نوشته می شوند.

حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم	حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت	حیطه آموزش پزشکی	حیطه تفکر علمی در علوم پایه	حیطه استدلال بالینی
---	--	------------------------	-----------------------------------	---------------------------

بسیاری از دانش آموختگان دانشگاه های علوم پزشکی پس از پایان تحصیل یا در مناصب و پست های مدیریتی و اجرایی به تدریج قرار می گیرند و یا اینکه به نحوی با امور مدیریتی سر و کار دارند پس چه خوب است که در کنار دروس خود در دانشگاه، مهارت های مدیریتی را نیز بیاموزند.

آگاهی از مطالب مدیریتی کمک می کند تا دانشجویان علوم پزشکی درک بیشتری از شرایط محیط کاری خود داشته باشند.

موضوعات مهم در حیطه مدیریت معمولاً منعکس کننده مشکلات مهم نظام سلامت و یا برنامه های ویژه دولت در این زمینه می باشند.

نظام سلامت، مجموعه ای از نهادها، سازمان ها، افراد و منابع است که می بایست در نهایت هماهنگی با یکدیگر به نیازهای سلامتی مردم پاسخ دهند. شاید همین تعریف ساده و ابتدایی، به روشنی بیانگر پیچیده بودن مفهومی به نام «نظام سلامت» باشد؛ نظامی که با مهمترین دارایی هر کشور یعنی جان مردمانش سر و کار دارد و کوچکترین قصور و ناکارآمدی در آن به زیان هایی غیرقابل جبران در جوامع ختم می شود. آشنایی با نظام های سلامت یک ضرورت است، هم برای سیاستمداران و سیاستگذارانی که تولید آن نظام را بر عهده دارند و هم برای پزشکان، دندان پزشکان، داروسازان و هر گروه دیگری از همکاران این نظام که در ارائه خدمت به بیماران و جامعه می کوشند.

حیطه مدیریت نظام سلامت یکی از چهار حیطه المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور است. این حیطه با هدف سنجیدن دانش و نگرش دانشجویان در مورد مسائل روز نظام های سلامت و چالش های پیش روی آن و سپس افزایش مهارت و توانمندی دانشجویان در مقابله با این معضلات و ارائه راهکارهای مناسب طراحی شده است.

راه حل چه کسی بهتر است؟ کدام راهکار اثربخش تر است؟ کدام راهکار مقرون به صرفه است؟ در نهایت چگونه می توان راه حل مشکلی را "اجرا" کرد؟ اینها موضوعاتی هستند که در این حیطه مطرح می شوند.

برای توانمندسازی المپیاد علمی جهت شرکت در مراحل فردی و گروهی حیطه مدیریت نظام سلامت می بایست یک سری از مهارت های لازم (Necessary skills) کسب گردد.

یکی از سوالات مطرح برای کسانی که به شرکت در المپیاد علمی حیطه مدیریت نظام سلامت علاقه مند هستند این است که چه منابعی برای ارتقا دانش من وجود دارد؟

منابع پایه ای و مهمی که ایده های اولیه از این حوزه دانشی را برای فرد مهیا می سازد، می تواند نقطه شروع مناسبی برای مطالعه باشد. گزارش های سازمان جهانی بهداشت و در راس آنها گزارش سال ۲۰۰۰ و کتاب معروف به اصلاحات نظام سلامت پیشنهاد شده است. همچنین بسته به موضوع اعلام شده توسط وزارتخانه، کتاب ها و مقالات مرتبط بیشتر باید مطالعه شود.

تمرین کردن

فراموش نکنید که مهمترین رمز موفقیت شما در فهمیدن مناسب نظام های سلامت، «تمرین کردن» است.

تنها تمرین مستمر و تحلیل پیوسته اتفاقات روزمره نظام سلامت است که شما را به برداشت حقیقی از این سیستم می رساند. تلاش کنید تا دفعه ی بعد که مسئله ای از جنس سلامت در دانشگاه، بیمارستان یا جامعه توجه شما را جلب کرد از کنارش ساده نگذرید. در مورد آن بخوانید و با دیدگاه های مبتنی بر «نظام سلامت» آن ها را تحلیل کنید.

کمیسیون ویژه حمایت از
استعدادهای درخشان
دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی
شهید صدوقی یزد

- حیطه استدلال بالینی
- حیطه مفکر علمی در علوم پایه
- حیطه مدیریت نظام سلامت
- حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت
- حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم

حیطه آموزش پزشکی

پروفسور علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، دانشکده بهداشت، طبقه دوم، سالن B، اتاق ۲۳۷

<http://estedadderakhshan.ssu.ac.ir>

۰۳۵-۳۸۲۰۹۱۳۷

★★★★★

★★★★★

حیطه آموزش پزشکی برای اولین بار در سال ۱۳۹۶ به مجموعه حیطه های المپیاد علمی دانشجویان علوم پزشکی افزوده شد. این حیطه گستره بسیار وسیعی را در بر دارد که می تواند موضوعات آموزش را از سطح خرد (یادگیری فردی) تا کلان (مدیریت نظام های آموزشی و تدوین نقشه راه آموزش علوم پزشکی کشور در بر بگیرد.

با توجه به نو بودن این حیطه ترجیح داده شد که در سال ۱۳۹۶، در تعریف حیطه آموزش پزشکی و منابع آزمون انفرادی تنها به مسائل مرتبط با یادگیری، انگیزش، ارزشیابی دانشجو، برنامه ریزی خرد آموزش در سطح فرد و کلاس بسنده شود.

Extended Matching

در این آزمون گزینه های متعددی ارائه می شود و در پاسخ به سوال یا سناریو گزینه یا گزینه های مختلف انتخاب می شوند.

سوالات سناریو

هر سوال شامل چهار یا پنج کلید واژه است که برای آن باید دو راهکار توسط آزمون شونده مطرح شود و برای هر کدام از راهکارها یک سناریوی حداکثر ۲۰۰ کلمه ای بنویسند. سناریو باید واقعی بوده و قابلیت کاربرد در عمل را داشته باشد.

انواع سوالات

Key Features

این آزمون شامل یک سوال (یک سوال که معمولاً سناریوی ناقصی است) و چند گزینه (۱۲) است و دانشجو باید ۳ مورد از صحیح ترین جواب ها را از میان گزینه ها انتخاب کند تا امتیاز کامل را بگیرد. به ازای هر انتخاب اضافه بر حداکثر مجاز، یک امتیاز منفی به پاسخ دهنده تعلق خواهد گرفت.

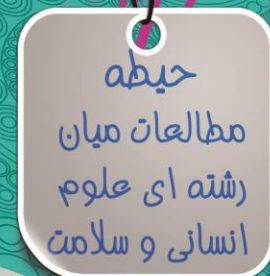
Crossword Puzzle

در این آزمون با استفاده از جدول کلمات متقاطع درک داوطلب از مفاهیم و شیوه های ارزشیابی مورد سنجش قرار می گیرد. دانشجویان در این مسابقه باید به سوال های مطرح شده در جدول به صورت انگلیسی پاسخ دهند.

سوالات تشریحی (Essay)

آزمون شوندگان در پاسخ به این نوع سوالات آزاد هستند تا آنچه را به نظر ایشان منطقی و مفید است (در محدوده کلمات مورد قبول اعلام شده) را ارائه دهند.

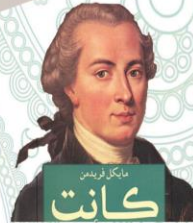

حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت علاوه بر مزایای علمی و گاه کاربردی اش در بالین، به طور کلی در جهت ایجاد و به قول سقراط، یادآوری توانایی فلسفیدن محصلان در این رشته هاست که المپیاد با رویکردی جدی تر به این موضوع با عنوان تفکر نقادانه پرداخته است.

همچنین به طور اختصاصی به فلسفه طب و جایگاه پزشک (تمام متخصصان دیگر در رشته های علوم پزشکی که با بیمار سر و کار دارند مد نظر است) در رعایت قوانین نانوشته آن در برابر تک تک بیمارانش می پردازد.

المپیاد حیطه مطالعات میان رشته ای علوم انسانی و سلامت (فلسفه پزشکی سابق)، تلفیق رشته تماما انتزاعی فلسفه با رشته های عملی پزشکی است. در ابتدای امر، تلفیق این دو رشته که گویی در دو انتهای محور رشته های دانشگاهی هستند غیرممکن و عجیب به نظر می رسد اما چنان که به شاخه های فلسفه نگاه می کنیم، در شاخه فلسفه علم می توان پس زمینه ها و رد پای پزشکی و سایر علوم را دید که پزشکی بر پایه آن استوار است.

از منابع دیگر حیطه المپیاد همانطور که پیشتر اشاره شد، فلسفه علم است که از نگاه آکادمیک به پزشکی و نحوه شکل گیری پایه های آن پرداخته و سپس به تحلیل فلسفی روند عملکرد دانشمندان می پردازد. طی آموزش فلسفه پزشکی و تفکر نقاد یاد خواهیم گرفت که چگونه نوشته ای قابل قبول و منظم بنویسیم که در فلسفی نوشتن، معانی خاص خود را حفظ کنند.

فلسفه علم

همانطور که اشاره شد، فلسفه علم روند تولید علم و نظریات و فرضیات دانشمندان این حوزه را به طور تخصصی تحلیل می کند و به دنبال بهبود روش علمی است. فیلسوف علم از این طرق به طور موشکافانه به دنبال یافتن واقعیت جهان هستی و در واقع نزدیک شدن به آن است. فیلسوف علم، بر خلاف خود دانشمند می تواند روند کاری او را توضیح دهد و کاملا به علل انجام فعالیت های او و این که دقیقا چه کار می کند آگاه است.

در فلسفه علم به تمایز بین علم، فن و یا هنر می پردازیم. همچنین روش استدلال در این حوزه را مطالعه می کنیم. به عنوان مثال از مفاهیم معروف این شاخه از منابع المپیاد، مسئله استقرا را می توان نام برد.

تفکر نقادانه

تفکر نقادانه یا Critical thinking یعنی چگونه سنجیده تر فکر کنیم. تفکر نقادانه به دنبال یافتن ادعاها و استدلال هایی است که قاعدا در اصل باید به دنبال آن بیایند و همچنین به دنبال یافتن فریبکاری های شخص مدعی است که در اصطلاح به آن مغالطه می گویند. به بیان دیگر در این بخش به نقد می پردازیم (نقد یک جمله یا نقد یک مقاله یا ...).

تفکر نقادانه رویکرد اصلی سقراط و سایر دیالکتیکی های تاریخ است.

تفکر نقادانه پایه اصلی فلسفه است. بدین صورت که اگر تفکر نقادانه به صورت سیستماتیک ارائه شود، فلسفه شکل می گیرد.

یعنی مدعاها و استدلال های یک شخص اگر در همه شاخه ها موازی هم بوده و متناقض نباشند، آن شخص علاوه بر دارا بودن تفکر نقادانه، یک فیلسوف هم هست.

فلسفه پزشکی

فلسفه پزشکی بیشتر به مفاهیم فلسفی می پردازد که در بالین و در تصمیم گیری های پزشک و مخصوصا ارتباطش با بیمار نقش اساسی دارند. به عنوان مثال به مسئله علیت، یا به تعریف دقیق سلامت و بیماری و افتراق بیماری از ناخوشی و ... می پردازد و تعریف های گوناگونی از آن ارائه می دهد. بخشی از موضوعات فلسفه پزشکی با مسائل اخلاق پزشکی و نه اخلاق فلسفی همپوشانی دارند.

پدریس علوم پزشکی شهید صدوقی یزد، دانشکده بهداشت، طبقه دوم،
سالن B، اتاق ۲۳۷

<http://estedadderakhsan.ssu.ac.ir>

۰۳۵-۳۸۲۰۹۱۳۷

★★★★★

★★★★★

حیطه کارآفرینی در بستر دانشگاه های هزاره سوم برای اولین بار در دهمین المپیاد علمی دانشجویان دانشگاه های علوم پزشکی کشور (سال ۹۷-۹۶) برگزار شد. هدف اصلی از برگزاری این حیطه ارزیابی دانش و توانایی دانشجویان در حوزه های نوآوری و کارآفرینی می باشد.

حیطه مزبور شامل سه بخش کشف فرصت ها، ایده پروری، تبدیل ایده به محصول است که به اختصار هرکدام توضیح داده می شود.

ایده پروری

در این مرحله داوطلب المپیاد باید با مفاهیم اولیه ایده پردازی و طبقه بندی های آن مانند ثبت ایده، اختراع، مالکیت معنوی، تکنیک ها و روش های ایده پروری و ... آشنا باشد تا بتواند ایده های جدید و نوآورانه که مبتنی بر فرصت ها می باشد را ارائه و ثبت نماید.

تبدیل ایده به محصول

در مرحله آخر داوطلبین باید با اصول کارآفرینی و قوانین و مقررات کلی کسب و کار و مفاهیمی از قبیل مفهوم اولیه بازار و بوم کسب و کار، استارت آپ ها آشنا باشد و روش های تدوین طرح کسب و کار را بداند تا بتواند با ارائه یک طرح مبتنی بر یک ایده و توانایی تحلیل بازار و نگارش طرح کسب و کار بتواند ایده خود را به ثمره ظهور برساند.

در دنیای واقعی، مدل کسب و کار قبل از طرح کسب و کار در ذهن کارآفرین متولد می شود.

کشف فرصت ها

ایده پروری

تبدیل ایده به محصول

کشف فرصت ها

در این مرحله دانشجو باید با روش های تحلیل محیطی با هدف کشف فرصت ها آشنا باشد و حتی بتواند با تحلیل های درست محیط فرصت های نوآوری و کارآفرینی جدید را خلق کند.

راه های ارتباطی

دفتر استعدادهای درخشان و المپیاد دانشگاه علوم پزشکی یزد:

○ شماره تماس: ۰۳۵-۳۸۲۰۹۱۴۷ (داخلی ۲۱۴۷)

○ پست الکترونیک: estedadderakhshan.yazd@ssu.ac.ir

○ لینک سایت: estedadderakhshan.ssu.ac.ir

لینک سایت رسمی دبیرخانه المپیاد وزارت بهداشت:

○ <http://medolympiad.behdasht.gov.ir/>

